

RådNu.

Kompetenscentrum
för rådgivning

Magnus Ljung
Verksamhetsledare
SLU i Skara

Vad säger forskningen?

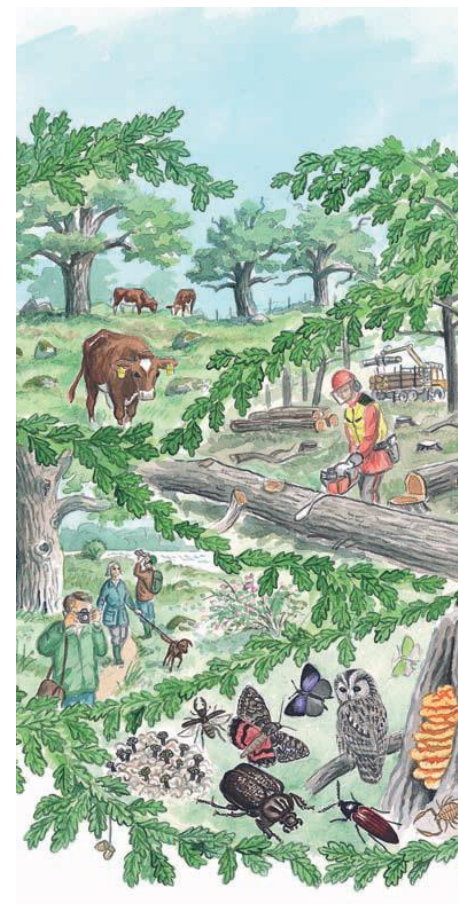
De stora samhällsutmaningarna

Generella utmaningar

Behov...

- ....av effektivare metoder för måluppfyllelse
- ....av ett integrerat arbetssätt för att nå multipla mål, inkl att skapa synergier
- ....av affärsutveckling för en biobaserad ekonomi
- ....av innovationer och utvecklingskraft
- ....av samverkan och lärande

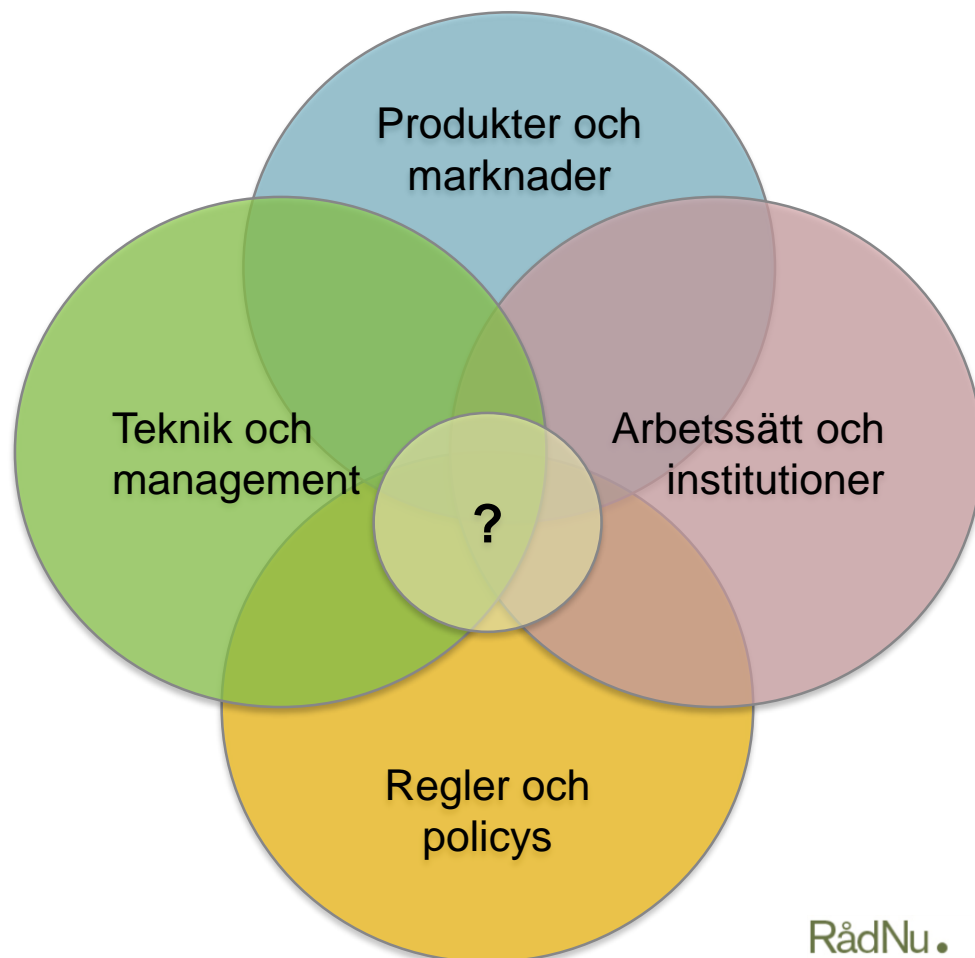

Innovaera inom flera områden

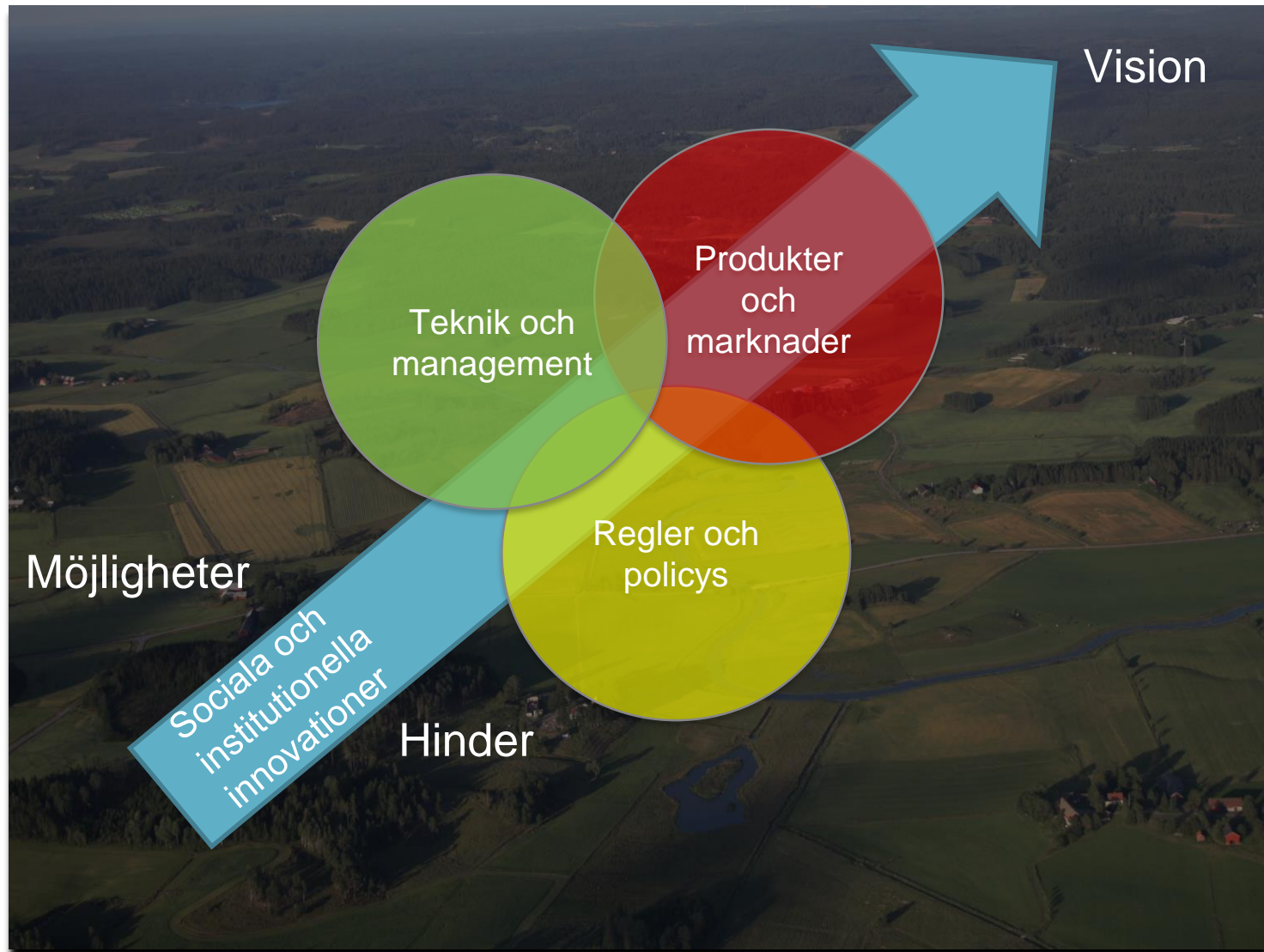
En utgångspunkt idag är att **innovationer krävs** inom flera områden för att skapa en hållbar samhällsutveckling.

Åtminstone **fyra områden för innovation** är relevanta i detta sammanhang.

Vår övertygelse är att sociala och institutionella innovationer är grunden för framgång inom de övriga områdena. **Här kan Dalsland bli ett föredöme!**

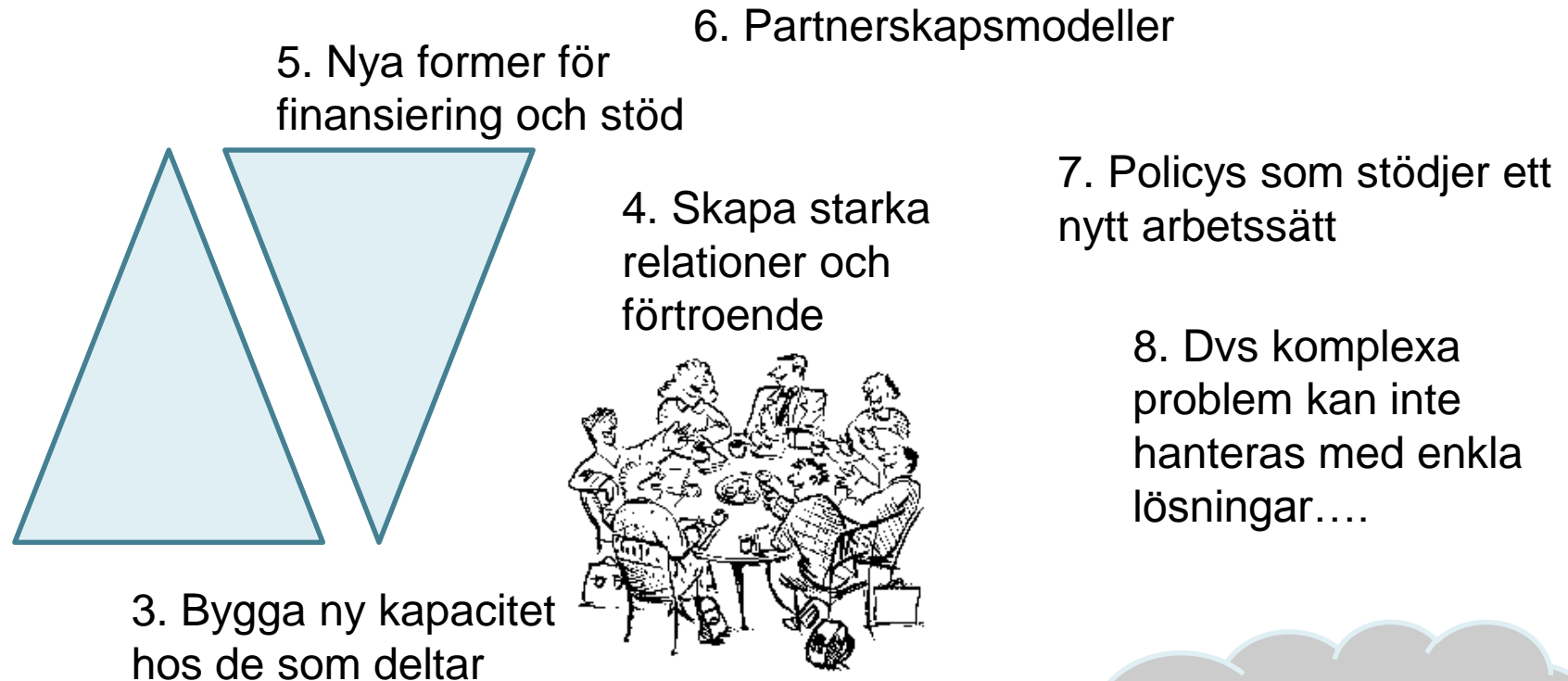

Sociala innovationer som skapar bättre förutsättningar

Exempel på hur det kan gå till....

*Att hantera
komplexitet,
konflikter och
demokrati*

1. Planering för att nå många mål samtidigt i ett geografiskt område (målkonflikter?)

Behov av nya funktioner

**FÖRÄNDRADE
ROLLER**

Informational.....
functions

Relational.....
functions

Systems
functions

Facilitatorn /
Processledaren

Informatören

Information
intermediary

Knowledge
translator

Knowledge
broker

Innovation
broker

Enabling access
to information
from one or
more sources

Helping people
make sense of
and apply
information

Improving knowledge
use in decision-
making; fostering the
co-production of
knowledge

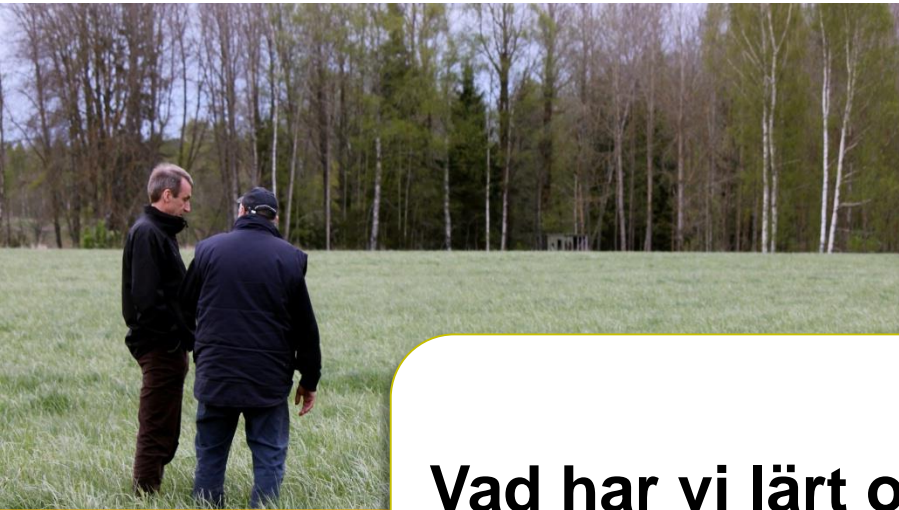
Influencing the wider
context to reduce
transaction costs &
facilitate innovation

*Linear dissemination of
knowledge from
producer to user*

*Co-production of
knowledge, social
learning & innovation*

**Vad har vi lärt oss?
Vad behöver vi bli bättre på?**

Vad skapar framgång?

Initiativ och etablering av arena

- Samverkanspotential
- Drivande och koordinerande initiativtagare
- Samsyn kring procedur
- Gemensam målbild
- Tydliggjort mandat
- Värdering av samverkan som metod
- Samverkanskompetens

Själva initiativet....

En grund är lagd

Under flera år av metodutveckling i Dalsland har en grund lagts.

Drivande aktörer har...

- (1) ...en djup förståelse för både det regionala och de lokala sammanhang där initiativ tas,
- (2) ...tagit utgångspunkten i gemensamma behov och värden men engagerat människor utifrån deras förutsättningar, samt
- (3) ...på olika sätt byggt upp ett förtroende och erbjudit ”trygga miljöer” för människor att diskutera

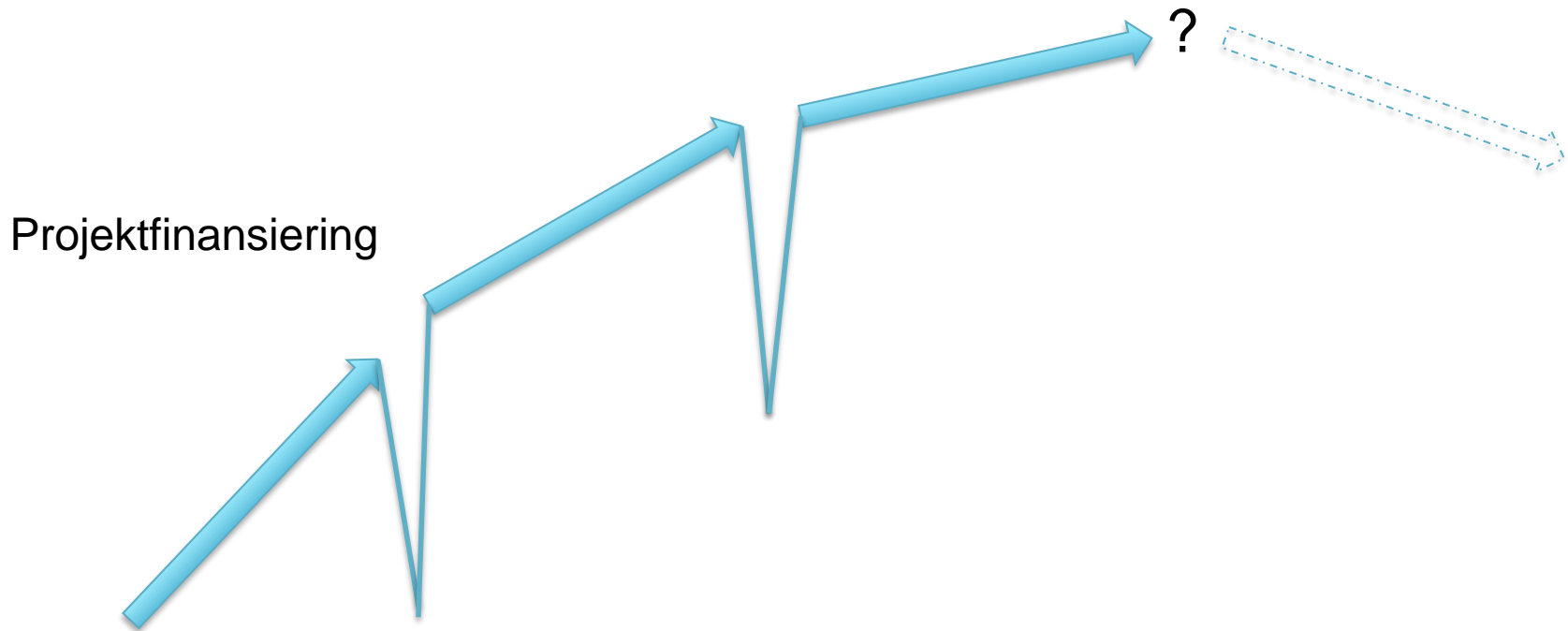
Vad skapar framgång?

Skapa goda förutsättningar....

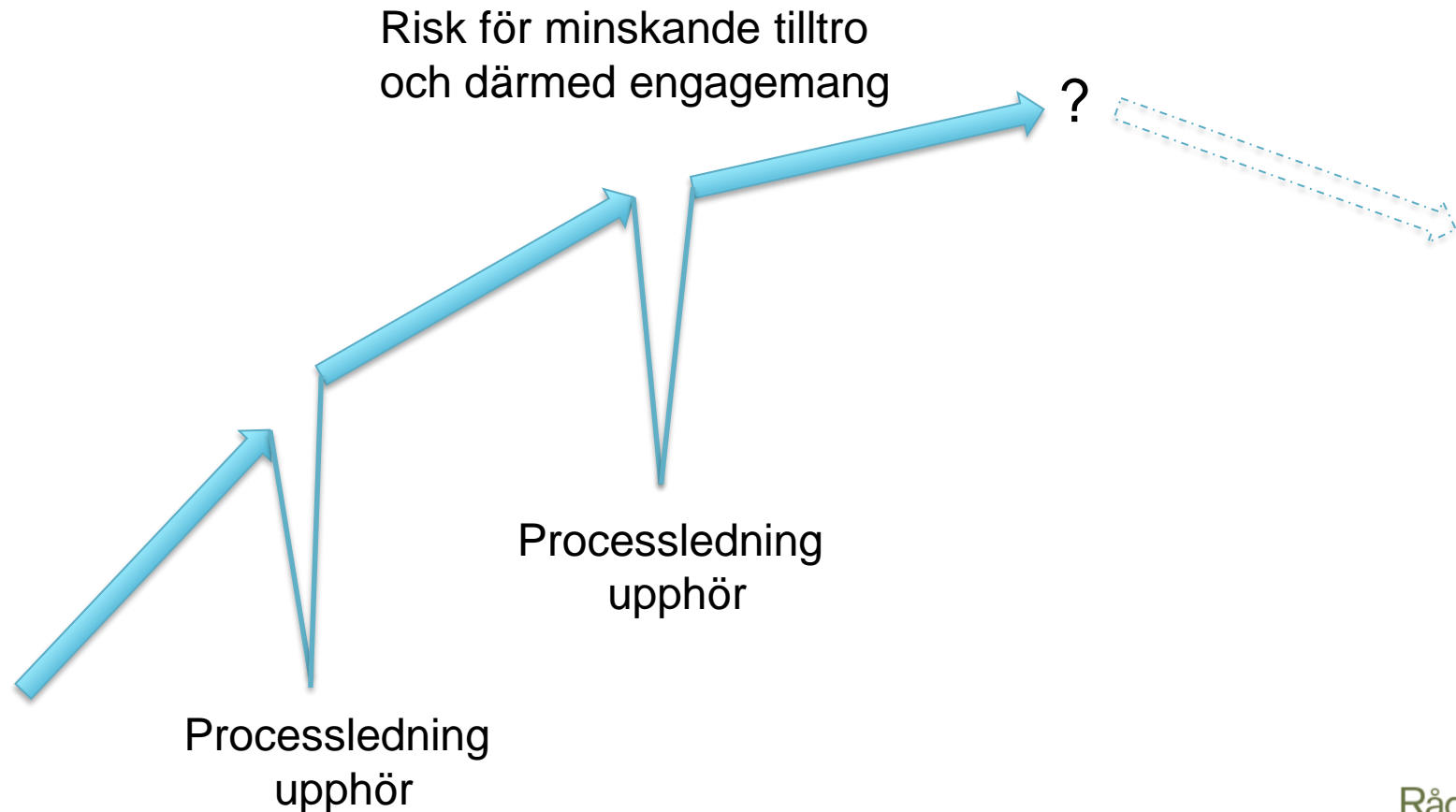
Stödjande strukturer

- Basfinansiering
- Riktade resurser som motiverar till åtgärder
  - Kompletterande styrmedel
- Samordning av insatser och budskap till stöd för samverkan
- Långsiktigt engagemang och kontinuitet

Brist i kontinuitet och intensitet

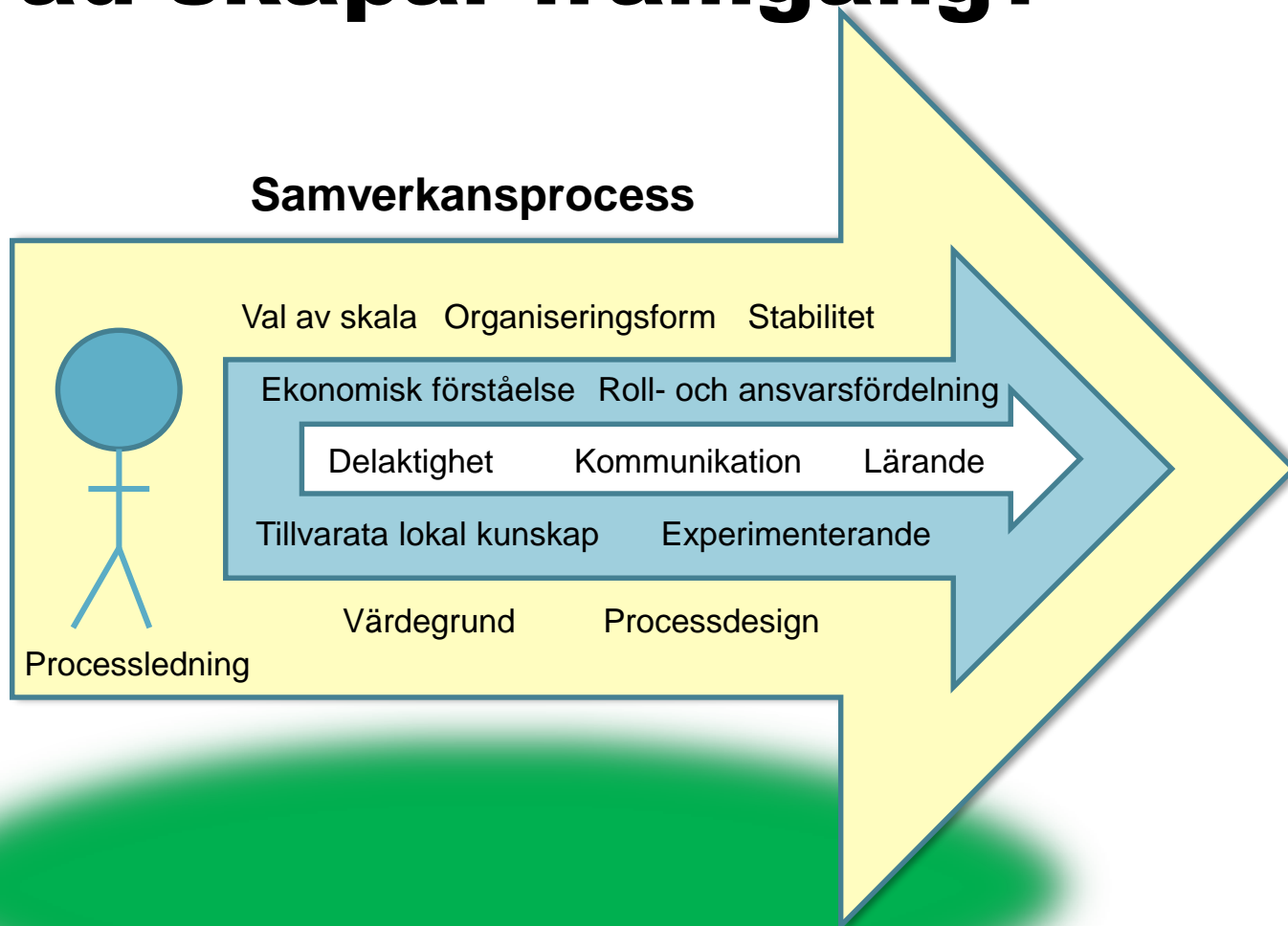

Brist i kontinuitet och intensitet

Vad skapar framgång?

Organisering och aktiviteter....

Förändringsprinciper

- Principen om delaktighet
- Principen om kontinuitet
- Principen om systemtänkande

Vad skapar framgång?

Fokus på mjuka värden...

Förändrad
kommunikation

Innova-
tioner

Ökad
tillit

Kapacitets-
uppbyggnad

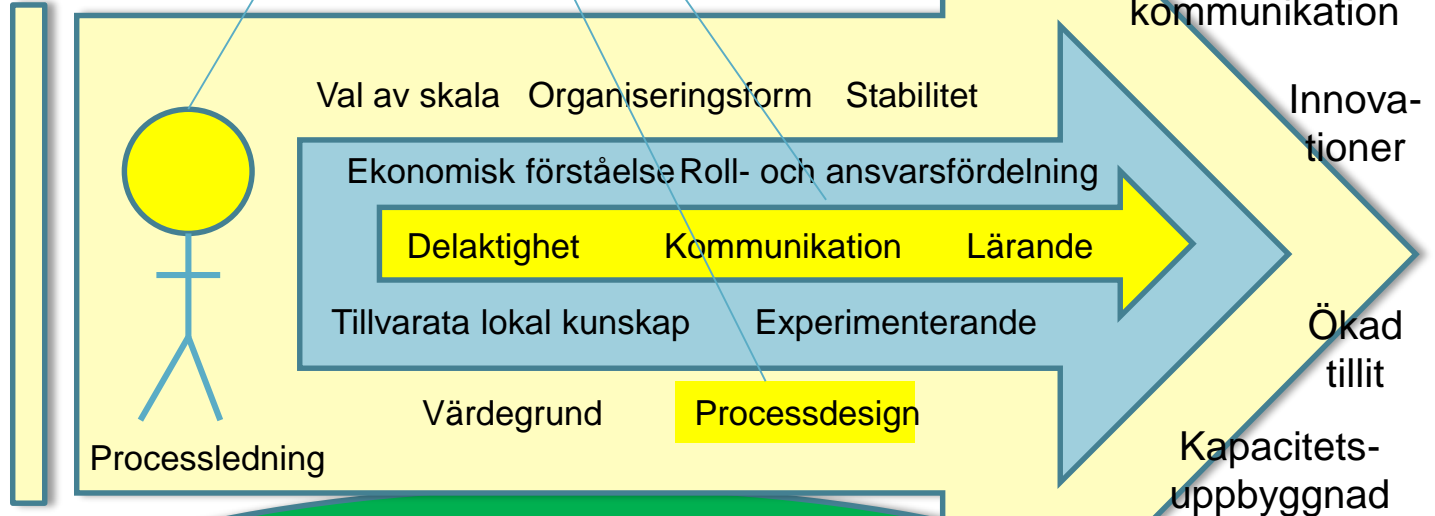

Vem tar rollen som processledare?

Initiativ och etablering av arena

- Samverkanspotential
- Drivande och koordinerande initiativtagare
- Samsyn kring procedur
- Gemensam målbild
- Tydliggjort mandat
- Värdering av samverkan som metod
- Samverkanskompetens

Samverkansprocess

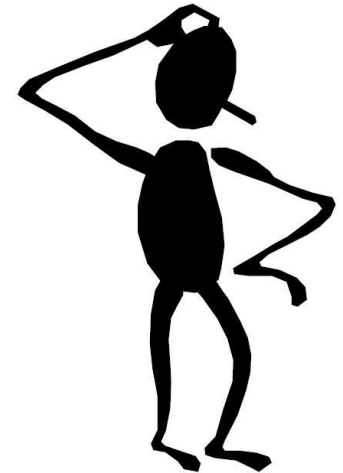

Stödjande strukturer

- Basfinansiering
- Riktade resurser som motiverar till åtgärder
  - Kompletterande styrmedel
- Samordning av insatser och budskap till stöd för samverkan
  - Långsiktigt engagemang och kontinuitet

Processledarrollen

”Att skapa förutsättningar för handlingskraft i situationer som kännetecknas av osäkerhet”

Vilka är behoven?

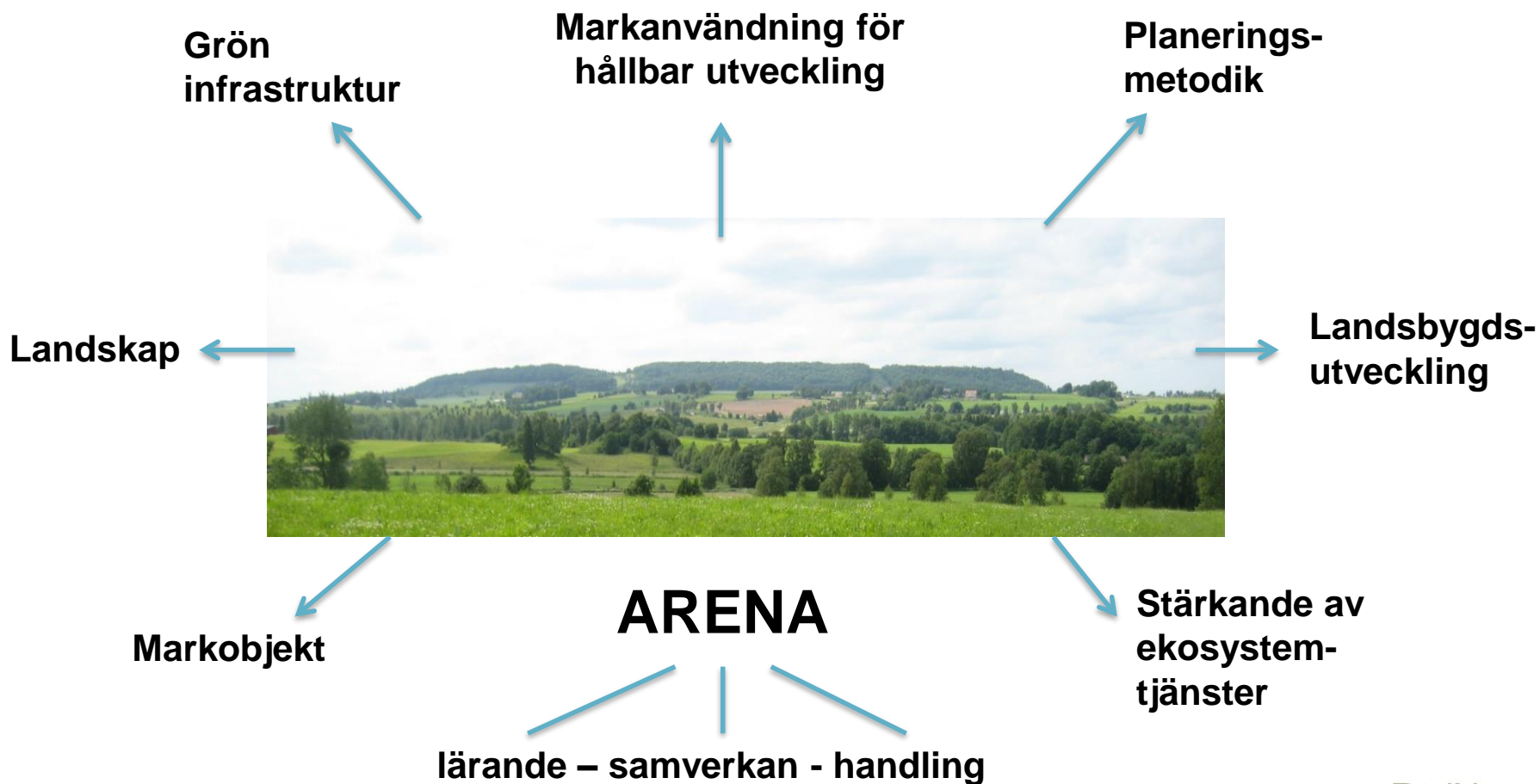

Barriärer

Några av de barriärer som måste hanteras idag är:

Stödjande funktioner	Marknadsutveckling	Uppskalning
Koordinerande och processledande funktion	Stora investeringskostnader = stora risker	Offentliga och privata mål är inte alltid samstämmiga
Långsiktighet i en mängd olika former av stöd och åtgärder	Offentlig upphandling – en outnyttjad potential	Långa tidsperspektiv – finns få "genvägar" (lära av erfarenhet)
Tvärsektoriella insatser svåra att genomföra	Olika kompetenser måste samarbeta på nya sätt	Ovana att hantera landskapsperspektivet
Svagt erfarenhetsutbyte mellan regioner om hur man bäst stödjer dessa processer	Utmaningar att bibehålla och stärka värden genom hela kedjan (producent – konsument)	Begränsat antal personer med erfarenhet som kan driva utvecklingsarbetet lokalt
Avsaknad av program för kompetensutveckling	Alla har redan för mycket att göra... (varför samverka?)	Behov av fortsatt metodutveckling för uppskalning

En skalbar metodik i Dalsland

Sammanfattning

Styrkor i det som nu sker:

- Undviker inte komplexitet och konflikter ("muddling through")
- Förenklar utan att reducera
- Identifierar unika behov och flaskhalsar
- Skapar ett lärande hos alla inblandade parter ("collaborative learning")
- Är fokuserad på deltagarnas behov av meningsfullhet, vilket lägger en grund för hållbarhet

A close-up photograph of a horse's head, focusing on its eye and the white blaze running down its face. The horse has a reddish-brown coat and a matching mane. The background is a soft-focus view of green trees and foliage.

Tack!

för uppmärksamheten ■

Magnus Ljung
Statskonsulent & forskare

070-3387117
Magnus.ljung@slu.se
www.radnu.se